

Handläggare
Daniel Nilsson
UtredningsenhetenDiarienummer
2016KS/0109

Kommunstyrelsen

Svar på motion (MP): Värmdö kommun måste ta klimathotet på allvar

Förslag till beslut

Motionen avslås.

Beslutsnivå

Kommunfullmäktige

Sammanfattning

Filip Joelsson m.fl. (MP) har i en motion bl.a. föreslagit att Värmdö kommun ska utveckla en klimatomställningsplan med syfte att kommunens verksamhet ska vara klimatneutral inom 15 år samt att satsningar ska göras inom energieffektiviseringar, solceller, nybyggnation, gång- och cykelvägar samt grön- och vattenområden. Därtill anför motionärerna att kommunen ska ta ställning till att inom fem år avyttra innehav av fonder vars portfölj innefattar fossilutvinningsföretag. Slutligen anför motionärerna att Värmdö kommun ska hjälpa till med hållbarhetsanalyser och göra en informations- och folkbildningskampanj.

Motionen föreslås avslås i sin helhet.

Bakgrund

Filip Joelsson, Hanna Thorell, Max Ljungberg, Malin Åberg Aas, Siv Strömbäck, Thomas Taylor, Anneli Rönnblom och Mikael Aldeheim samtliga (MP) har i en motion inlämnad till kommunfullmäktige den 24 februari 2016 yrkat följande:

1. Att en utvecklad klimatomställningsplan tas fram för all verksamhet inom kommunens ansvar med syftet att kommunens *egen* verksamhet ska vara klimatneutral inom femton år. Satsningar ska göras på energieffektivisering och solceller ska installeras på alla lämpliga kommunägda lokaler och på/vid lämpliga markområden inklusive vägar och vid kollektivtrafiken. All nybyggnation ska ske i form av passiv- eller plus-hus och kollektivtrafik, cykel- och gångvägar ska prioriteras. Grön- och vattenområden ska skyddas för att motverka framtida, höga temperaturer.

Diarienummer
2016KS/0109

2. Att kontakta alla företag, organisationer och offentliga verksamheter inom kommunen för att hjälpa till med en hållbarhetsanalys och stimulera energieffektivisering och andra omställningsinsatser.
3. Att kommunen tar ställning för att inom fem år avyttra alla innehav i fossilutvinningsföretag som kommunen genom sina fonder ansvarar för.
4. Att göra en informations- och folkbildningskampanj i dialog med lokala organisationer, näringsliv och skolor, gärna i anslutning till lokaltrafiken eller centrum där många människor rör sig. Även ett särskilt utskick ska göras till alla invånare och elever i kommunen.

Ärendebeskrivning

Värmdö kommuns arbete för att minska klimatpåverkan genom en effektivare energianvändning uttrycks i energi- och klimatpolicy samt klimat- och energistrategi för Stockholms län.

Energi- och klimatpolicy, reviderad år 2014, anger mål och strategier för att åstadkomma de förändringar som krävs för att säkra klimatet för kommande generationer. När det gäller energiomställning ska kommunen arbeta med omställning till förnybara energikällor. Kommunen har i energi- och klimatpolicyn antagit ett antal strategier för att lyckas med omställningen. Strategierna innefattar, för kommunens del, att:

- nya hus bör anslutas till fjärrvärme där det är möjligt
- kommunen bör verka för att all fjärrvärme baseras på biobränsle
- kommunen bör i översiktsplanen ange områden lämpliga för vind- och vågkraft.
- kommunen bör arbeta med att minska avfallsmängden genom mer återanvändning, återvinning, källsortering och kompostering.

I översiktsplanen anges målsättningar när det gäller energi samt sol-, vind- och vågkraft. Av planen framgår bland annat att utbyggnad av sol-, vind- och vågkraft ska främjas och att övergång till uppvärmningsformer baserade på biobränslen samt vind, vatten och sol ska främjas. Översiktsplanen redovisar även möjliga områden för vindkraft baserade på en delutredning.

Värmdös miljömål 2016 – 2030

Den 22 juni 2016 antog kommunfullmäktige Värmdös miljömål 2016 – 2030. Miljömålen är utformade efter de nationella miljömålen och beskriver Värmdös vision och prioriterade områden inom miljöarbetet. Värmdö kommuns sex miljömål är:

- en god bebyggd miljö
- begränsad klimatpåverkan
- grundvatten av god kvalitet
- giftfri miljö

Diarienummer
2016KS/0109

- hav i balans, levande kust och skärgård och ingen övergödning
- ett rikt växtliv.

Målet En god bebyggd miljö är övergripande de övriga fem. Detta i likhet med den miljömålsstruktur det regionala miljömålsarbetet i stockholmsregionen arbetar efter. Värmdö kommuns övergripande miljömål En god bebyggd miljö anger bl.a. att bebyggelse ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt samt att våra samhällen ska medverka till en bra regional och global miljö. Kommunens målsättningar för att bl.a. minska utsläpp av växthusgaser, främja förnyelsebara energikällor, öka biologisk mångfald samt skydda natur-, kultur- och strandområden anges i miljömålen Begränsad klimatpåverkan, Hav i balans, levande kust och skärgård, ingen övergödning samt Ett rikt växtliv.

Miljömålet Begränsad klimatpåverkan anger att utsläppen av växthusgaser ska minska så att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig. Bl.a. anges att nyttjandet av förnyelsebara energikällor ska främjas och teknik som leder till större effektivitet och lägre energiförbrukning ska nyttjas. Miljömålet Hav i balans, levande kust och skärgård, ingen övergödning innebär att kommunen ska ha en långsiktigt hållbar produktionsförmåga och att den biologiska mångfalden ska bevaras genom bl.a. medveten planering, skydd av viktiga miljöer längs kusterna och i vattenmiljöerna. Därtill anger miljömålet Ett rikt växtliv att Värmdö ska präglas av ett rikt växt- och djurliv och invånarna ska ha nära till natur och rekreation. Regionens gröna kilar ska värnas och ny bebyggelse ska placeras med hänsyn till naturmiljön. Viktiga natur-, kultur- och strandområden ska skyddas.

Gång- och cykelplan

Enligt Värmdö kommuns översiktsplan ska Värmdö ha ett väl utbyggt gång- och cykelvägnät som knyter ihop centra, bostadsområden, skolor och servicefunktioner, rekreationsområden och replipunkter. Utöver översiktsplanens trafikmål antog kommunfullmäktige gång- och cykelplan för Värmdö kommun den 1 oktober 2014. Planen utgör ett verktyg för planering av gång- och cykeltrafik och det övergripande målet i planen är att andelen gående och cyklister i Värmdö ska öka genom utbyggnad och förbättring av gång- och cykelvägsnätet. Gång- och cykeltrafik ska prioriteras i samhällsplaneringens alla skeden och på alla nivåer.

Hållbara fastigheter

Enligt det nationella programmet för energieffektivisering och energismart byggande bör den totala energianvändningen per uppvärmd areaenhet i bostäder och lokaler minska med 20 procent till år 2020 och med 50 procent till 2050, i förhållande till användningen år 1995. Därtill ska nya byggnader uppfylla minimikraven och innehålla högeffektiva alternativa energisystem

Diarienummer
2016KS/0109

och byggnader bör uppnå nära-nollenergistatus¹ senast år 2020 enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU om byggnaders energiprestanda.

Värmdö kommuns fastighetsstrategiska mål och ställningstagande anges i fastighets- och lokalpolicyn. Policyn anger bl.a. att kommunen ska ha hållbara fastigheter och lokaler med god inom- och utomhusmiljö. För att nå målet ska kommunen vid förvaltningen av befintliga lokaler och ny- och ombyggnationer ta hänsyn till hushållningen med resurser. Vidare anges att det är viktigt att bidra till en hållbar framtid och skapa långsiktigt hållbara fastigheter och miljöer. Därtill anger policyn att kommunens fastigheter ska byggas energi- och resurssnålt med minsta möjliga miljöstörning. Minskad energianvändning, sunda materialval och minskad miljö- och klimatpåverkan ska eftersträvas vid ny-, om- och tillbyggnation som vid sedvanlig underhållsrenovering av kommunens lokaler.

Energi- och klimatrådgivning

Värmdö kommun har en viktig roll som motor i omställningen till en hållbar utveckling genom att informera, engagera och aktivera samhällets aktörer. Bl.a. har kommunen en viktig roll som informatör via energi- och klimatrådgivningen. Rådgivningen vänder sig till privatpersoner, föreningar samt små och medelstora företag. Bl.a. ges råd om hur energianvändning kan minskas i bostäder och lokaler, energikostnader kan sänkas, klimatpåverkan kan minskas samt hur bostäder kan bli mer energieffektiva.

Utöver den information och rådgivning som ges genom energi- och klimatrådgivningen deltar Värmdö kommun även tillsammans med 24 andra kommuner i Stockholms län i projektet laddupplysning om hemmaladdning till bostadsrättsföreningar. Projektet syftar till att öka utbyggnad av laddstationer för elbilar hos bostadsrättsföreningar i Stockholms län genom informations- och beteendepåverkande insatser som instruktionsfilmer, seminarier, mallar, checklistor och lathundar för upphandling och utbyggnad. Projektet pågår under 2016-2017. Värmdö kommun deltar även i KSL:s gemensamma upphandling av solkarta för länets kommuner. Solkartan ger användare möjlighet att avläsa en förväntad årlig solelproduktion vid installation av solpaneler på tak.

Utlåning och placeringar i fonder

Enligt finanspolicy, antagen av kommunfullmäktige den 23 april 2014, ska kommunkoncernen hålla en begränsad likviditet och eventuella tillgängliga överskottsmedel ska primärt användas för att minska låneskulden. I de fall

---

¹ Nära-nollenergibygnader definieras enligt EU-direktivet som byggnader som har mycket hög energiprestanda och nära-nollmängd eller den mycket låga mängden energi som krävs bör i mycket hög grad tillföras i form av energi från förnybara energikällor, inklusive energi från förnybara energikällor som produceras på plats eller i närheten.

Diarienummer
2016KS/0109

utlåning/placering ändå är aktuell får den endast ske hos förstklassiga låntagare.

Motionärerna anför att kommunen ska ta ställning för att inom fem år avyttra alla innehav i fossilutvinningsföretag som kommunen genom sina fonder ansvarar för. Värmdö kommun har inte ett sådant innehav och har inga planer på att placera medel i fonder med innehav i fossilutvinningsföretag.

Bedömning

Motionärerna anför bl.a. att Värmdö kommun ska utveckla en klimatomställningsplan. Värmdö kommuns arbete för att begränsa klimatpåverkan uttrycks redan i ett flertal styrdokument såsom översiktsplan, energi- och klimatpolicy, gång- och cykelplan samt kommunens lokala miljömål. Styrdokumentet anger kommunens inriktning för energieffektiviseringar, förnyelsebara energikällor, fastighetsstrategiska mål och ställningstaganden samt lokala målsättningar som bl.a. innefattar begränsad klimatpåverkan, hav i balans, levande kust och skärgård och ingen övergödning samt ett rikt växtliv. Därmed bedöms det inte finnas ett behov av ytterligare styrdokument i form av en klimatomställningsplan.

Motionärerna anför i motionens andra yrkande att kommunen ska kontakta alla företag, organisationer och offentliga verksamheter inom kommunen för att hjälpa till med en hållbarhetsanalys och stimulera energieffektivisering och andra omställningsinsatser. Värmdö kommun erbjuder redan rådgivning inom ramen för energi- och klimatrådgivningen. Därtill deltar kommunen i projekt som syftar till att bidra till utbyggnad av laddstolpar för elbilar samt projekt där potential för solex och solvärme på tak sammanställts i en solkarta. Genom solkartan kan fastighetsägare bedöma var solpaneler är mest gynnsamma att installera.

Motionärerna anför i motionens tredje yrkande att kommunen ska ta ställning för att inom fem år avyttra alla innehav i fossilutvinningsföretag som kommunen genom sina fonder ansvarar för. Värmdö kommun har inga placeringar i fonder med innehav av fossilutvinningsföretag.

Slutligen anför motionärerna att Värmdö kommun ska genomföra en informations- och folkbildningskampanj. Det framgår inte av yrkandet vad kampanjen syftar till. Information och rådgivning till medborgare, föreningar och företag erbjuds i dag genom bl.a. energi- och klimatrådgivning och solkarta.

Motionen föreslås därför avslås i sin helhet.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut har inga ekonomiska konsekvenser.

Diarienummer
2016KS/0109

Konsekvenser för miljön

Förslag till beslut har inga konsekvenser för miljön då kommunens arbete för att begränsa klimatpåverkan redan uttrycks i flertalet styrdokument.

Konsekvenser för medborgarna

Förslag till beslut har inga konsekvenser för medborgarna.

Konsekvenser för barn

Förslag till beslut har inga konsekvenser för barn.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kansli- och utredningsavdelningen i samråd med ekonomi- och uppföljningssektorn.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Bilaggs/Bilaggs ej
1	Motion (MP): Värmdö kommun måste ta klimathotet på allvar	Bilaggs
2	Protokollsutdrag KF 2016-02-24 § 23	

Stellan Folkesson
Kommundirektör

Frida Nilsson
Sektorschef administration

Motion till Kommunfullmäktige från Miljöpartiet, 2016-02-24

Värmdö kommun måste ta klimathotet på allvar

Introduktion

Inför COP21, klimattoppmötet i Paris, lämnade Naturskyddsföreningen in ett e-förslag på Värmdö Kommuns hemsida om att Värmdö kommun måste ta klimathotet på allvar. Mötet har idag ägt rum och länderna enades om ett nytt globalt klimatavtal som ska gälla från år 2020. Det rättsligt bindande avtalet innebär att världens länder nu har en gemensam plan för att minska klimatutsläppen. Avtalet slår bland annat fast att den globala temperaturökningen ska hållas väl under 2 grader och att man ska sträva efter att begränsa den till 1,5 grader.

Med tanke på att mycket av arbetet mot ett fossilfritt samhälle måste ske på kommunal nivå lämnar vi härmed in Naturskyddsföreningens förslag som en motion.

Värmdö kommun bör stärka sitt engagemang i klimatomställningen - Medborgarförslag från Naturskyddsföreningen den 25/11 2015

”Halten av växthusgaser ska stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig.” (FN:s klimatkonvention)

”Om 35 år måste utsläppen av växthusgaser vara nere på noll. Fönstret till en hållbar värld är ännu öppet, om så bara precis”, menar miljöprofessorn Johan Rockström. Men fortsätter vi som idag ökar temperaturen med 3-4 grader globalt. Då kollapsar världens korallrev och Amazonas regnskogar. Grönland smälter med en kraftigt höjd havsnivå. FN-organet UNHCR anger att det till år 2050 kommer att finnas mellan 250 miljoner och en miljard klimatflyktingar, om vi inte lyckas hejda uppvärmningen. Kol och olja måste stanna i marken, och det är bråttom. Sol, vind och vatten är framtiden. Det handlar om vilken värld vi vill lämna efter oss till våra barn och barnbarn. En värld med extremväder och där stora områden på vår jord är obeboelig eller en planet i balans med förutsättningar för ett liv i harmoni, skönhet och gemenskap, och där människorna ännu har handlingsfrihet?

I och med det viktiga klimattoppmötet i Paris (30 nov – 11 dec) finns ett internationellt och nationellt läge som vi alla - privatpersoner, företag, myndigheter, kommuner - måste ta vara på om vi ska lyckas vända utvecklingen och minska risken för farliga klimatförändringar. Nu har världens länder rapporterat in sina åtaganden till FN:s klimatpanel och de motsvarar en uppvärmning på 3-3,5 grader, alltså en nivå som skulle få förödande konsekvenser för vår jord. Alla aktörer måste nu anstränga sig ännu mer, även vår kommun. Vi vill se ett utvecklat klimatomställnings- och folkbildningsprogram i kommunen med målet att den ska vara klimatneutral till år 2030.

Vi föreslår därför att fullmäktige att ge bifall till förslagen:

- **Att en utvecklad klimatomställningsplan tas fram för all verksamhet inom kommunens ansvar med syftet att kommunens egen verksamhet ska vara klimatneutral inom femton år. Satsningar ska göras på energieffektivisering och solceller ska installeras på alla lämpliga**

kommunägda lokaler och på/vid lämpliga markområden inklusive vägar och vid kollektivtrafiken. All nybyggnation ska ske i form av passiv- eller plus-hus och kollektivtrafik, cykel- och gångvägar ska prioriteras. Grön- och vattenområden ska skyddas för att motverka framtida, höga temperaturer.

- **Att kontakta alla företag, organisationer och offentlig verksamhet inom kommunen för att hjälpa till med en hållbarhetsanalys och stimulera energieffektivisering och andra omställningsinsatser.**
- **Att kommunen tar ställning för att inom fem år avyttra alla innehav i fossilutvinningsföretag som kommunen genom sina fonder ansvarar för.**
- **Att göra en informations- och folkbildningskampanj i dialog med lokala organisationer, näringsliv och skolor, gärna i anslutning till lokaltrafiken eller centrum där många människor rör sig. Även ett särskilt utskick ska göras till alla invånare och elever i kommunen.**

Filip Joelsson, Hanna Thorell, Max Ljungberg, Malin Åberg Aas, Siv Strömbäck, Thomas Taylor, Anneli Rönnblom och Mikael Aldeheim

Fullmäktigegruppen för Miljöpartiet de gröna i Värmdö

Dnr 2016 KS/0109 Kommunfullmäktige 2016-02-24 § 23

Anmälan av motioner

Kommunfullmäktiges beslut

Motionen remitteras till kommunstyrelsen för beredning.

Ärendebeskrivning

Följande motion har inlämnats till dagens sammanträde:

1. Motion från Filip Joelsson m.fl. (MP) – Värmdö kommun måste ta klimathotet på allvar

Handlingar i ärendet

Motion

Sändlista

KLG
